

3x3 Mēlene

Mēlene - 3x3 Gaŗezera avīze #1

2014.g. 13. augustā

Sveicinām visus 34. 3x3 Gaŗezera!

Daži no mums atbraukuši pirmo reizi uz 3x3, daži pat pirmo reizi Gaŗezera, daži jau visu vasaru pavadījuši Gaŗezera, bet daudzi brauc kā uz savām augusta mājām. Daudz liekas pazīstams, bet ar katru gadu nāk arī kas jauns – jauni lektori no Latvijas, jauni ieviržu vadītāji un palīgi, jaunas ievirzes. Priecājamies par raženo bērnu pulku, it sevišķi, ka viena no ekciju tēmām ir, ka zemā dzimstība ir Latvijas nākotnes galvenais drauds. Šogad ir mazāk trīs paaudžu ģimeņu kā citus gadus, bet tomēr ir vismaz trīs. Ir novērota cita parādība, ka pāris ģimenes „adoptējušas” vecmāmiņas.

Pateicamies nometnes vadītājai Maijai Zaeskai (desmito reizi!!), kam šogad pietrūkst meitas palīdzības. Daiga Rūtiņa palīdzēja ar priekšdarbiem, bet pati nevarēja ierasties. Ieva Johnson mūs no rītiem modina un palīdz ar praktiskām vajadzībām. Pateicamies visiem, kas palīdzējuši izkārtot nometni - ieviržu vadītājiem, bērnu un citu nodarbību vadītājiem, vakara programmu izveidotājiem, mūziķiem, dziedātājiem, un visiem kas veido silto, gaišo, latvisko Gaŗezera 3x3 garu.

Nometnes tēma šogad ir krāsas – zila, zaļa, sarkana, dzeltena, brūna, melna un balta, visas latviešiem iemīļotas krāsas, kaut ne gluži varavīksnes krāsas. Skatīsimies, kā tās varam iepīt šī gada 3x3 nometnes dzīvē.

VAKARA PROGRAMMAS

Iepazīšanās vakars

Svētdienas vakarā, trīstreiztrīsnieki sanāca iepazīties Kronvalda zāles jaunajā pagalmā. Kaut skaisto bērzu vairs nav, to saknes esot traucējušas kanalizāciju, jaunais bruģis un apstādījumi padara pagalmu ļoti patīkamu. Vadītāja Zaeska visus apsveica un iepazīstināja ar ieviržu un nodarbību vadītājiem. Šogad jaunas ievirzes ir zīda apgleznošana un pērlišu prievīšu aušana. Jauna vakara nodarbība piektdienas vakarā būs saziņdotu manu „izsole.” Katskiļu 3x3 nometnē tas ir bijis labs līdzekļu vākšanas avots.

Nometnes dalībniekus sadalīja pa komandām pēc krāsām un tad katrai bija savā starpā jāiepazīstas un jānodzied dziesmiņa, kur pieminēta komandas krāsa. Kā jau vienmēr, tas izraisīja jautrību. Vieni ar savu krāsu atvietoja katru adjektīvu. Pāris komandas iztēloja savu dziesmiņu, citi mums iemācīja jaunu dziesmu. Vakaru nobeidza ar rotaļu.

Gudrīšu spēle

Šogad esmu pirmo reizi 3x3 nometnē. Kā jau modernam pilsētas kucēnam 21. gadsimtā pienākās, mana ģimene gādā par manu skološanu, lai es kļūtu par gudru un vispusīgu suni. Tā viņi nolēma mani atvest uz 3x3 nometni, lai varētu turpināt savu izglītību. Esmu jau daudz ko iemācījies: ceļu uz ēdamzāli, kuri bērni labprāt ar mani spēlējas, kuŗos krūmos ir visinteresantākās smakas. Vakar nakti man bija iespēja piedalīties prāta asināšanas vakarā, tā saucāmā Gudrīšu spēlē. Nu, skaidrs, ka gribēju iet tur, kur ir visgaišākie prāti!

Piebidrojos 3. kommandai. Būdam kucēnu bērnodārza beidzējs, biju pārliecināts, ka manas zināšanas nāks par labu maniem līdzspēlētājiem. Spēle iesākās un spēles vadītāja izsauca jautājumus, komandas atbildēja (vai neatbildēja) un punkti tika saskaitīti uz tāfeles viens pēc otra straujā tempā. Dalībnieki, katrs savu grupu atbalstīdami, smējās, priecīgi ļaustījās, šad un tad viens otru apcēla un, ja atbilde bija

nepareiza, sašutumā kratīja galvas un uzmeta rokas gaisā. Kādus jautājumus tur prasīja! Vai zinājāt, ka 3x3 nometnes šogad notiek ne tikai ASV, bet arī Anglijā, Īrijā, Austrālijā un Latvijā? Es to nezināju! Iemācījos, ka „gumžas” ir patiesībā akordeons, tradicionāli Anna gādā par aitām un, ka 1873. gadā notika dziesmu svētki Dikļos, kur pirmo reizi dziedāja Latvijas himnu. To gan mums kucēnu bērnodārzā nemācīja!

Ātri ievēroju, ka mana pirmās pakāpes izglītība tomēr nebija pietiekoša, lai palīdzētu manai kommandai izcīnīt 1. vietu. Nekas neatlika—rēju savu atbalstu 3. kommandai, ar baudu graužu savu kaulu un ar interesi novēroju spēles norisi. Sīvās cīņas turpinājās. Jautājumus prasīja gan par politiku, gan par folkloru, valodu un sportu. Manuprāt trūka vērtīgu tēmatu. Kur palika jautājumi par slaveniem latviešu suņu tēliem, tā kā Kriksi un Takšeli Makšeli? Kapēc dalībniekiem nejautāja par 3x3 Gaŗezerā slaveniem suņiem Mušu, Ruksi, Fifi un Seidiju? Šis iztrūkums būtu jaizlabo nākamo gadu. Tomēr norise bija saistoša un beigu beigās 1. komanda ieguva 1. vietu ar 10 punktiem, mana 3. komanda 2. vietu ar 9 punktiem (urrāā!) un 2. un 4. komandas dalīja 3. vietu.

Esmu dzirdējis, ka cilvēki savas recenzijās sarīkojumus vērtē ar zvaigznītēm. Bet tā kā zvaigznes suņiem nav tik svarīgas, es vērtēju Gudrīšu spēli ar 10 kauliem!

Autors: Rigbijs (Rigby)

Pierakstījusi Daina Jauntirāne

Sirds un cipari 3x3 ievirzē „Kurp ej, Latvija ?”

Neiespējami? Ilmārs Mežs pierāda, ka tas IR iespējams vadot ievirzi „Kurp ej, Latvija ?” Kā skaitļu un tabulu

nīdējiem, tā vēsajiem pret jūtīgumu jau pirmās lekcijas noslēgumā ir pārliecība par kopā vadīto stundu vērtīgumu.

Pirmā iegūtā atziņa - ja ļausim politikai Latvijā turpināties kā līdz šim, jau šajā gadsimtā latvieši vairs nebūs noteicēji Latvijā... To skaidri liecina tabulas un skaitļi. Tajā pašā laikā Ilmārs, ar pieredzi no dzīves, prot pārliecināt, ka pastāv iespējas kā šo draudu novērst.

Demografs, 5 bērnu tēvs, Ilmārs Mežs, ir mums atvedis no Latvijas spodrus cerību starus, ka arī mēs vēl varēsim ko vērtīgu darīt savas tāli tuvās tēvzemes labā.

R. S.

Ilmārs Mežs ir reiz bijis 3x3 Gāzerā, ieguvis

magistra gradu ģeografijā Rietummičiganas universitātē un doktorgradu vēsturē, Latvijas universitātē. Pēdējos 17 gadus viņš strādā kā Starptautiskās migrācijas organizācijas (International Organization for Migration) Latvijas biroja vadītājs.

Viņam ir plašas intereses sākot ar ģeogrāfiju un iedzīvotāju demogrāfiju līdz radu rakstu meklēšanai, folklorai, tautas mūzikai un tradīcijām.

Kas ir Guntis Zemītis?

Kurš ir tavs mīļākais komponists?

Andrew Lloyd Webber - visa viņa, mūzika. No latviešu komponistiem man patīk Ainārs Virga (no „Līviem”) un Raimonds Pauls.

Vai latvieši ciena savu vēsturi?

Latviešiem interesē sava vēsture, lai gan viņi to vēl aizvien labi nepārziņ daudzu iemeslu dēļ.

Vai Izglītības ministrija pietiekoši atbalsta Latvijas vēstures mācīšanu Latvijas skolās?

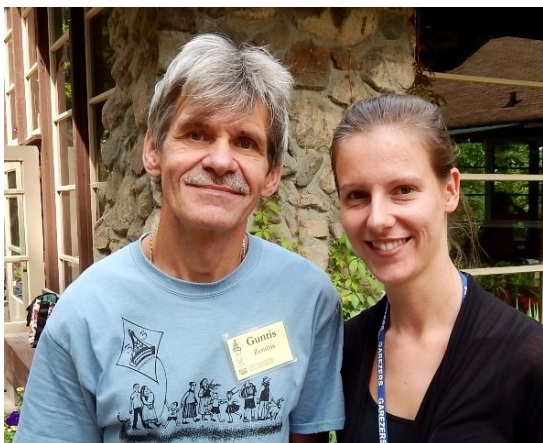
Īstenībā nē. Izglītības ministri ir bijuši vāji. Latvijas vēsture, kuŗu māca krievu skolās, ir zem katras kritikas.

Kas ir trimdas latvieši ASV?

Visu cieņu, jo tā bija politiska trimda. Tie neatstāja Latviju ekonomisku iemeslu dēļ. Tās trimdas misija bija palīdzēt Latvijai atgūt neatkarību un tā misija tika veikta izcili.

Vai Latvijā ir demokrātija?

Jā ir, bet ar variantu. Latvijas demokrātija tiek par daudz iespaidota ar politiķu savtību, pārmērīgu

oligarchu iespaidu uz politiķiem, ar nebrīvu presi. Trūkst arī demokrātijas tradīciju.

Vai KNAB jebkad darīs savu darbu? (KNAB-Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs.)

Es ceru. Šobrīd KNAB šķiet joprojām izjūt oligarchu iespaidu.

Cik liels drauds Latvijas valsts eksistencei ir Nīls Ušakovs?

Manā uztverē viņš ir liels drauds!

Senvēsture vai jaunvēsture?

Mani interesē visa vēsture, bet senvēsture ir mana galvenā ievirze, it sevišķi dzelzs laikmets.

Intervē Juris Jauntirāns

Ar meitu levu

Senvēsture

Vēstures ievirzi šogad vada vēsturnieks Guntis Zemītis, kurš ieguva doktora gradu vēsturē Latvijas universitātē. Bet jau universitātes gados viņa pirmais darbs bija archeoloģijā. Guntis ir piedalījies daudz un dažādos izrakumos. Tā viņš atklāja savu specialitāti—dzelzs laikmetu.

Guntis ir publicējis daudz rakstu zinātniskās publikācijās, ieskaitot rakstus par zemgaļiem un lībiešiem. Guntis teica, ka viņa nozīmīgākā grāmata ir *Ornaments un simboli Latvijas aizvēsturē*. Viņš arī bija viens no galveniem redaktoriem rakstu krājumam *Latvieši un Latvija*.

Ievirzes mērķis ir iepazīstināt dalībniekus ar jaunākajiem atklājumiem Latvijas senvēstures telpā. Tas iekaita pilskalnus, pils novadu, zemju un agrīno valstu veidošanās sākumu, senlatviešu tautas vadoņu veidošanos, sakarus ar kaimiņiem,

līvu migrāciju un izrakumos atrasto objektu izvērtēšanu. Guntis arī stāstīs par četrām senlatviešu tautām: latgaļiem, kuršiem, zemgaļiem un sēļiem, kā arī līviem. Līdz šim visa informācija ir bagātīgi ilustrēta ar slīdītēm. Guntis ir jau atspēkojis vairākus mītus, kā piemēram par latviešu brīvības trūkumu Livonijas laikā.

Vēsturnieka vēlme ir lai klausītāji iegūst pārliecību, ka senvēsture ir skaista un vienmēr var atrast kaut ko jaunu.

Juris Jauntirāns

Folkloras ievirze

Mūsu ievirzi vada Inese Mičule no Jelgavas, kas vada un dzied Dobeles folkloras grupā "Leimaņi." Inese šobrīd raksta maģistra darbu Jāzepa Vītola

Latvijas Mūzikas akadēmijā etnomuzikoloģijā par Zemgales dziesmām, kas ir maz pētītas.

Viņa mums pastāstīja, ka 20.g.s. sākumā

folkloras vācēji izmantoja Edisona izgudroto fonogrāfu – ierīci ar vaska valcēm – ar ko ierakstīja teicēju teikto vai dziedāto. (Ierakstus var atrast www.lfk.lv) Vēlāk citi pētnieki tos atšifrēja un pierakstīja melodijas. Mums arī skaidroja, ka populārās

Eiropas tendences strauji ienāca Zemgalē un kā tās ietekmēja dziesmu melodijas un tekstus. Runājām par Jēkabu Graubiņu un viņa manuskriptu: "Grievaltas dziesmu lizda."

Klausījāties un arī dziedājām šīs dziesmas un to variantus.

Lauma Cenne

Latviskā virtuve

Jauka, jautrības pilna rīta ievirze Elgas Pones vadībā! Pirmajā dienā trīs vīrieši un četras sievietes piedalījās gatavojot biešu un gurķu aukstās zupas. Kamēr notiek visādas darbības – griešana, kapāšana, rīvēšana un vārīšana, skan joki un pat dziesmas. Cits mācās smalki

sagriezt gurķīti vai lociņu. Vairāk nekā viens dalībnieks nav nekad rīvējis olu, un vēl cits it kā pirmo reizi mizo kartupeli. Kā un cik ilgi vārīt olas? Visi kaut ko iemācās!

Gunta Beard

Kunkuļi, ķiļķēni un klimpas

Ar ēdienu nav tikai svarīga garša, bet arī kā tas jūtās uz mēles. Tas sevišķi attiecas uz zupām un mērcēm, un arī uz paniņām un biezpiena. Mēs debatējām vai mērces ir pareizi taisīt ar kunkuļiem. Nu jā, ja kunkuļiem ir sausi milti vidū, tad nav labi. Bet citādi kunkuļi var būt ļoti patīkama lieta. Klimpas un ķiļķēni ir viens un tas pats un ir ļoti labi zupās. Mēs ilgi un dikti runājām par kunkuļiem, ķiļķēniem, un klimpām. Kas to varētu iedomāties, ka būtu tik daudz ko par tiem runāt.

Maija Strauta

Mācīsimies virtuves valodu!

Vai zini šo vārdu nozīmi? (Atbildes 11. Lpp.)

1. ķocis
2. ķiļķēns
3. toveris
4. ķipītis
5. čuguns
6. nelej čugunu
7. izskribināt
8. vīķi
9. izdīcīt
10. mačalks
11. ausguse
12. "grey peaballs"

Kārlis Čēčeris

Kaļu rotas Latvijai...

Šīs dziesmas
vārdi nāk prātā
pārkāpjot rotkaļu
darbnīcas
sliekšni. No
astoņpadsmit
ievirzes dalībniekiem

trešdaļa ir jaunieši. Zib zāģīši. Klaudz āmuri
veidojot iecerēto rotu. Darbi veicas, kaut
visiem nožēla, ka klāt nespēj būt iecerētā
vadītāja Otto Astrīde. Taču "Vecie bleķi" -
Lilita Spure, Andris Rūtiņš un šī nosaukuma
cerība - Zinta Rūtiņa* - godam tiekot galā ar
pamācībām un izpalīdzēšanu, kur tas ir
nepieciešams. Nav par to arī brīnums, jo
apmēram puse no dalībniekiem rotkalšanas

ievirzē
atgriezušies
jau
vairākus
gadus. Ka
rotkaļu
ievirzes

darbs tiešām veltīts
rotām Latvijai
visspilgtāk apliecina
pirmās dienas
nodarbība - Lilitas
lekcija par latviešu
rotu bagātību un
vēsturi, kas
klausītājos atstāj kā
Latvijas vēstures
zināšanas tā apbrīnu
par sentēvu atstāto
rotu krāšņumu, gaumi
un bagātību. To
zinātniski vēl papildinājis
archeologs Guntis
Zemītis, kā jau tas sen
ordinētam "Bleķracim"
labi pieder.

R. S.

*Pagājušā gada 3x3 noslēgumā Andris saņēma
„Vecā bleķa” pakāpi un viņa meita Zinta
saņēma „Topošās bleķītes” godu. Izrādās, ka
šis gods ir nopelnāms tikai mācot 3x3
nometnēs.

Mazlācīši

Mazlācīši sadalās divās grupās. Seši jaunākie ir zem 3 gadu vecuma, jaunākam tikai pieci mēneši, un tos uzrauga Ieva Zemīte un Silvija Meža. Mazlācīši galvenokārt guļot, ēdot un dejojot. Viņu mīlākā nodarbība esot celt matraču mājas un līst tajās. Vienam esot ļoti iemīļota dziesma par lapsām.

“dzeltens” iet lēnām, un uz “sarkans” visiem jāsastingst, kaut var izspert nindža spērienu prom no citiem.

Sarunās ar Ievu un Kristu izrietēja, ka viņām pirmo reizi šajā “ģimeņu nometnē” ir līdz kāds ģimenes loceklis – abām tēvi. Un Guntis Zemītis, kas piedalījies neskaitāmās Latvijas 3x3 nometnēs, var pirmo reizi teikt, ka viņš ir 3x3 nometnē ar kādu savu ģimenes locekli – meitu Ievu.

MBz

Astoņi vecākie bērni no trīs līdz sešu gadu vecumam esot paši nobalsojuši, ka esot Liellāči. Tos nodarbina Krista Cickovska un Andris Balodis. Esot vēl superpalīdzē Aleksandra D'Aoust, kas palīdz ar abām grupām. Liellāči kāp kālnā, pastaigājas, katru dienu nodarbojas ar mākslu, lasa pasakas, dzied dziesmas, un iet rotaļās ar Inesi. Rīt viņi iešot ekskursijā uz Atbalsīm. Krista ar Andri pielietojot nindža pedagoģiju, jo viņi klausā tikai ja runā nindža valodā – “zaļš” nozīmē var skriet,

Atbildes virtuves valodai:

1. mazs katliņŗ ar rokturi
2. klimpa
3. liela tvertne
4. ūdens kauss, ko lietoja pirtŗ lai lietu ūdeni uz akmeŗiem
5. "cast iron"
6. nerunŗ muļķŗbas
7. kŗrtŗgi iztŗrŗt katlu vai pannu
8. zirŗi, ko baro lopiem
9. izgŗzt trauku
- 10.ŗvamme, "sponge"
11. izlietne, "sink"
12. zirŗu pikas

Janta krŗsos dzijas ar augu krŗsŗm ceturtdien

Jebkurŗ interesents varŗs atnŗkt uz „Saulgrieŗiem” ceturtdien pŗcpusdienŗ, lai savŗm acŗm apskatŗtu un varbŗt pat „pirkstu iebŗztu” augu krŗsu katlŗ kuŗŗ krŗsos dzijas.

3x3 Gaŗezeraŗ ir tev veselŗgs!

Ilze Seraphim valkŗ soļu skaitŗtŗju un ir konstatŗjusi ar trim maltŗtŗm ēdamzŗlŗ un visŗm izkaisŗtŗm nodarbŗbŗm, viŗa sper 12,000 soļu dienŗ. Veselŗbas uzturŗŗšanai vajadzŗgs 10,000 soļu.

Gaŗezera bibliotŗka ir peejama Kronvalda zŗles lejas stŗvŗ blakus kamŗna telpai. Telpa nav aizslŗgta un gaisma ir ārpus durvŗm. Ja vŗlaties kŗdu grŗmatu izrakstŗt, norŗdŗjumi ir uz sienas pie druvŗm. Ir vairŗki plaukti, kas atzŗmŗti ar koŗi rozŗ zŗmŗm, ar pŗrdodamŗm grŗmatŗm. Lŗdzu sazinaties ar Mairu Bundŗu, ja vŗlaties kŗdu nopirkt. Gaŗezera bibliotŗkai vajadzŗgas grŗmatas izdotas pŗdŗjos 10 gados, maz kas vecŗks.

Andrim Rŗtiŗam dzimŗanas dienŗ Janta un Ilmŗrs Meŗs uzdŗvinŗja lielu lina kreklu.

Pirmo reizi MANTU IZSOLE 3x3 Gaŗezerā!

Izsole būs piektdienas vakarā, plkst. 19:00 Kronvalda zālē.

3x3 dalībnieku saŗiedoti priekŗmeti tiks pārdoti vairāksolīŗanā.

*Māksla, rokdarbi, rotas, grāmatas, tautiska lampa,
milzu dzintara gabals, gardumi un citi labumi.*

Mantas būs izstādītas 18:15 pircēju apskatei.

Pulkst. 19:00 sāksies izsole un pieņemsim čekus vai dālderus.

Izsole ritēs raiti, jo 20:00 sekos archeologa Gunŗa Zemīŗa stāstījums.

Aicinam visus – radus, draugus, kaimiņus,
jo ienākumi būs par labu 3x3 Gaŗezera darbībai.

Sirsnīgs paldies ziedotājiem!

Sandra Breņķe
Roberts Franklins
Līga Gonzalez
Sandra Kalve
Anita un Sams Knoch
Andra Lielbriede Lance
Māra Linde
Vija Mieŗīte
Valija Raucepa
Dace Roberta
Inta Rūtiņa
Vilnis un Maija Strēlnieki
Maija Stumbre
Inga Zadvinska

Daugavas Vanagu Zemes Valde
Latvieŗu Klīvlandes kredītsabiedrība
Latvieŗu Organizāciju Apvienība Minesotā (LOAM)

**Seviŗki pateicamies Latvijas Republikas Kultūras
Ministrijai par ceļa naudas segŗanu diviem ievirŗu
vadītājiem.**

LATVIJAS REPUBLIKAS
KULTŪRAS MINISTRIJA

Atgādinājums!

Gatavojiet uzvedumus ceturtdienas
vakara ugunskuram.

**Visām 3x3 nometnēm ir kopēja mājas
lapa— www.3x3.lv**

Tur arī pieejama grāmata *3x3 ārpus Latvijas
1981-2011* elektroniskā formā, kaut grāmatu
var arī nopirkt drukātā formā.

Redakcija: Maira Bundŗa un Sams Knoch
Reportieri: Juris Jauntīrāns un Riŗs Spuris
Foto: Sams Knoch, Maira Bundŗa, Maija
Zaeska.

Galvas & mazie zīmējumi: Linda Treija
Galvas zīmējumu izkrāsoja: Indra
Vogele

Nosaukumu ieteica: Linda Treija
Korektors: Elga Pone & Maija
Zaeska

